

Ideggyógyászati betegségek – gyakorlati tanácsok

Dr. Mezei Zsolt

DE-OEC Neurológiai Klinika

Epilepszia

- Az epilepsziás rosszullét NEM egyenlő az epilepszia betegséggel!
- Az epilepszia betegség visszatérő, spontán is jelentkező epilepsziás rosszulléteket jelent.
- Alkalmi epilepsziás rosszullétet provokálhat: láz, alkohol intoxikáció vagy alkoholemegvonás, gyógyszerhatás (pl. Penicillin, antituberculo-tikum), alváshiány, villódzó fényingerek (disco).

Roham esetén teendő:

- a beteg sérüléstől történő megóvása (a fogak közé **NEM SZABAD** semmit betenni!)
- a roham lezajlása után a légutak szabaddá tétele
- stabil oldalfektetés

Stroke – agyi érkatasztrófa (gutaütés, szélütés)

- Lehet **vérzés** vagy **lágylás** (ischaemia [csökk. vérellátás], infarktus [szövetelhalás]) – csak **CT-vel** lehet biztonsággal eldönteni, melyikről van szó
- ha a 3 tünet közül valamelyik kialakul, **minél előbb mentőt kell hívni**, és mielőbb kórházba kell kerülnie a betegnek:
 - **arcaszimmetria** („félrehúzódik a szája”)
 - **féloldali végtaggyengeség**
 - **beszédzavar**

- a kezelési lehetőségek a tünetek kezdete óta eltelt időtől függenek, infarktus esetén vérrög-oldó kezelés **3 órán belül** adható (speciális esetekben lehet 4,5 óra), ezért kell mielőbb kórházba juttatni!
- legfontosabb **rizikófaktorok** a magas vérnyomás, magas koleszterinszint, cukorbetegség, dohányzás, szívritmuszavar
- ha a tünetek néhány percen belül megszűnnek, átmeneti agyi keringési zavarról van szó, de **akkor is kórházba kell menni**, mert 24 órán belül nagy eséllyel alakul ki definitív stroke

Fejsérülés, agyrázkódás

- fejsérülés után rövid ideig tartó eszméletvesztés, emlékezészavar, de **nincs** utána **végtagbénulás, kettőslátás, beszédzavar, stb.**
- **fejfájás, szédülés, hányinger** lehet
- legalább **3-4 nap** ágynyugalom (lehetőség szerint 7-10 nap), fájdalom- és hányingercsillapító szedése

Derékfájás

- ha hasprés (köhögés, tüsszentés, erőlködés) fokozza, **gerincsérvre** utalhat
- sugározhat a lábba, lehet zsibbadás is
- nagy fájdalom esetén javasolt **fekvés**, **fájdalomcsillapító** szedése 2-3 hétig
- sürgősen orvoshoz kell menni, ha **lábfejgyengeség** vagy **vizelettartási/-indítási nehezítettség** társul hozzá
- megelőzése és hosszú távú kezelése a háti és hasizmok erősítésére szolgáló gyakorlatokkal lehetséges (úszás, Pilates, McKenzie torna, jóga)

Fejfájás

- lehet valaminek a **tünete** és **önálló betegség** is (pl. migrén)
- idegrendszeri betegségekre utalhat és orvoshoz kell menni:
 - ha a korábbi fejfájás jellege megváltozik vagy fokozatosan erősödik,
 - fizikai erőlkifejtés közben kezdődő, hirtelen ütésszerű fejfájás
 - láz, kettőslátás, féloldali gyengeség vagy zsibbadás társul hozzá